

Samenvatting van de Nationale risicoanalyse Financiering van Terrorisme

Goedgekeurd op 01/03/2023 door het Coördinatiecomité voor Inlichting en Veiligheid

Inleiding

Deze risicoanalyse vloeit voort uit nationale¹, Europese² en internationale³ verwachtingen en verplichtingen om de risico's van financiering van terrorisme (FT) waaraan België wordt blootgesteld, te identificeren en te beoordelen.

De risicoanalyse is gericht op sectoren, producten of diensten die een aanzienlijk en hoog risico op financiering van terrorisme kunnen vormen. Ze bestaat uit twee delen:

- een analyse van de FT-dreiging;
- een analyse van FT-kwetsbaarheden.

Dit document is opgesteld⁴ door de CFI op basis van informatie van het federaal parket, de federale politie (DJSOC-Terro), Europol, Interpol, de Veiligheid van de Staat (VSSE), de Algemene Dienst Inlichting en Veiligheid van de Krijgsmacht (ADIV), het Coördinatieorgaan voor de dreigingsanalyse (OCAD), de Cel voor Financiële Informatieverwerking (CFI), de Administratie der Douane en Accijnzen, de FOD Economie, de FOD Financiën, de FOD Justitie, de FOD Buitenlandse Zaken en de Algemene Administratie van de Thesaurie⁵.

Deze risicoanalyse van de financiering van terrorisme is tevens gebaseerd op de resultaten van de nationale risicoanalyse van het witwassen van geld, opgesteld door het College voor de coördinatie van de bestrijding van het witwassen van geld van illegale oorsprong, op de analyse van de risico's van het FT-risico via de NPO-sector van 2019 en op de resultaten van de supranationale risicoanalyse van het witwassen van geld en de financiering van terrorisme, goedgekeurd door de Europese Commissie in oktober 2022⁶.

Er kunnen twee soorten financiering van terrorisme worden onderscheiden:

- enerzijds microfinanciering, dit omvat de zelffinanciering van terreurcellen of eenzame wolven. De bronnen van microfinanciering kunnen talrijk en gevarieerd zijn;
- anderzijds macrofinanciering, dit omvat de structurele financiering van terrorisme.

---

¹ Artikelen 68 en volgende van de wet van 18 september 2017 tot voorkoming van het witwassen van geld en de financiering van terrorisme en tot beperking van het gebruik van contanten.

² Artikel 7 van Richtlijn (EU) 2015/849 van het Europees Parlement en de Raad van 20 mei 2015

³ Aanbeveling 1 van de Financial Action Task Force (FATF)

⁴ De rol die aan de CFI is toevertrouwd, bestaat erin het voorzitterschap en het secretariaat van het platform voor terrorismefinanciering te verzekeren. Zijn rol bleef beperkt tot het opstellen van het analyserapport op basis van de informatie ontvangen van deze diensten.

⁵ Er is onderzoek gedaan naar mogelijke AML/CFT-coördinatiemechanismen of -organen, tussen bevoegde diensten (politie, inlichtingendiensten, FIU, etc.) op nationaal niveau, maar ook tussen de publieke sector en de private sector. In het kader van dit project werd ook een aanzienlijk aantal open bronnen geraadpleegd.

⁶ [Report from the Commission to the European Parliament and the Council on the assessment of the risk of money laundering and terrorist financing affecting the internal market and relating to cross-border activities.](#)

België wordt met name blootgesteld aan de financiering van terrorisme door:

-de handel in drugs en verdovende middelen is de afgelopen jaren toegenomen. De grote winstmarges die met de handel in deze verdovende middelen worden behaald, zorgen voor grote opschudding in kringen van de georganiseerde misdaad. Sommige criminelen, aangetrokken door de aantrekkingskracht van winst, betalen nu voor hun diensten. Deze verschuiving naar “crime as a service” in combinatie met de financiële slagkracht van deze criminele organisaties heeft bijgedragen aan een toename van geweld. Ook al werden in het begin de verschillende criminele organisaties eerder zelf getroffen door dit geweld (cfr. de gewelddadige incidenten in Antwerpen), toch moet worden opgemerkt dat dit geweld vandaag ook de politie, justitie, journalisten en het wereldbeleid treft;

-de financiering van extreemrechtse bewegingen is een verontrustend verschijnsel geworden. Hierbij worden soms legale bronnen, zoals *crowdfunding* of giften, en illegale bronnen met elkaar vermengd, door de toepassing van onderliggende misdrijven zoals diefstal of handel in verboden goederen.

evenals door:

- handel in kunstwerken en antiques van belangrijke waarde;
- kleine criminaliteit;
- mensenhandel en –smokkel (met inbegrip van handel in migranten);
- geldinzamelingen en familiale steun en officiële beroepsactiviteiten voor giften of het sponsoren van terroristen.

De gebruikte middelen zijn voornamelijk:

- contant geld, voortkomend uit de inzameling van giften, familiale steun en voornoemde criminele activiteiten (die contanten voortbrengen);
- de internationale verzending van dit contant geld via *money remittance*, het grensoverschrijdend verkeer van contanten door personen of in pakjes, betalingssystemen zoals *hawala*;
- nieuwe elektronische systemen voor geldovermaking (alle *fintech* en nieuwe elektronische betaalproducten die de traditionele betaalmiddelen geleidelijk aan vervangen), virtuele IBAN's, vooraf betaalde kredietkaarten en virtuele valuta.

Deze gebruikte middelen gaan gepaard met een hoge mate van blootstelling en kwetsbaarheden.